

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. szeptember hó 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatali visszaélés büntette miatt ... I. r. vádlott és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. április hó 28. napján kihirdetett 42 (II.)Kb.298/2016/7. számú ítéletét megváltoztatja.

... I. r. és ... II. r. vádlottak hivatali bűncselekményét a Btk. 305. § c) pontja szerinti hivatali visszaélés büntettének minősíti, amelyet ... II. r. vádlott felbujtóként követett el.

... I. r. és ... II. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 150-150 (százötven-százötven) napi tétel, napi tételenként 1.000,-1.000,- (egyezer-egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A vádlottak tekintetében a 150.000-150.000,- (százötvenezer-százötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre változtatja át, melynek során egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

... I. r. vádlottal szemben a lefokozás katonai büntetés alkalmazását mellőzi.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. április 28. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.298/2016/7. számú ítéletével ... I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.305.§ a) és c) pontjai szerint minősülő hivatali visszaélés büntettében, ezért 6 hónapi börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. ... II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.305.§ a) és c) pontjai szerint minősülő felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettében, ezért 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte, de a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Az elsőfokú bíróság a végrehajtás esetére úgy rendelkezett, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés a 2/3 részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette, míg I.r. vádlott és védője, valamint a II.r. vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.377/2016/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában hagyja helyben. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a mérlegeléssel megállapított tényállás mentes a megalapozatlansági okoktól, felülbírálatra alkalmas. Az elsőfokú katonai tanács okszerű következtetést vont le a vádlottak bűnösségére, helyes a cselekmény jogi minősítése is, csupán a jogi indokolást indítványozta kiegészíteni azzal, hogy az I.r. vádlott az elkövetés idején a Btk.459.§ (1) bekezdés 11/.k. pontja alapján volt hivatalos személy. Kifejtette azon álláspontját, hogy a vádlottak és védők fellebbezése az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadja, ezért az eredményre nem vezethet. Álláspontja szerint a katonai tanács helyesen sorolta fel mindkét vádlott esetében a bűnösségi körülményeket, és méltányos döntést hozott, amikor velük szemben próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki. Utalt arra, hogy az I.r. vádlott méltatlanná vált a rendfokozat viselésére, ezért esetében nem volt mellőzhető a lefokozás katonai büntetés kiszabása.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú tárgyaláson megtartott perbeszédében előadottakat fenntartotta, és elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa védencét az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel. Másodsorban pedig azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság védencével szemben olyan büntetést szabjon ki, hogy a rendőri szolgálatban megtartható legyen. Utalt arra a perbeszédben, hogy főszabályként a mérlegeléssel támadott tényállás nem támadható, azonban az elsőfokú katonai tanács helytelen ténybeli következtetés levonásával megalapozatlanul állapította meg a tényállást és ebből tévesen vont következtetést védenca bűnösségére. Az I.r. vádlott ténybeli beismerő vallomást tett, nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy milyen körülmények között végezte a lekérdezést. Álláspontja szerint ezzel szolgálati kötelezettségének tett eleget. Ezen magatartásával kapcsolatban keletkezett jelentési kötelezettsége, melynek nem tett eleget, azonban ez pusztán az I.r. vádlott fegyelmi felelősségét alapozhatja meg, de bűncselekmény megállapítását nem eredményezheti. Az I.r. vádlottnak nem volt olyan szándéka, hogy a II.r. vádlottnak az ellene indult büntetőeljárásban segítséget nyújtson. A lehallgatási anyag sem tartalmaz erre utaló adatot. Másodlagos indítványával kapcsolatban utalt arra, hogy védenca 20 éve rendőr, megbecsült szakember, szereti munkáját. A bekövetkezett időmúlásra figyelemmel sem indokolt vele szemben olyan büntetés kiszabása, hogy a szolgálati viszonya megszűnjön.

A II.r. vádlott védője perbeszédében elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét változtassa meg, és védencét az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel. Másodsorban a védenca terhére megállapított bűncselekmény miatt intézkedés, megrovás, vagy próbára bocsátás alkalmazását kérte. Harmadsorban arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság védencét részesítse előzetes mentesítésben. Elsődleges indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács ítélete annak tényállása megalapozatlan, mert a bíróság kizárólag a telefon-lehallgatások anyagára alapította a tényállást. Kifejtette azon álláspontját, hogy a Robotzsaru rendszerből történő lekérdezés, valamint a lehallgatott telefonbeszélgetések sorrendje nem támasztja alá, hogy a II.r. vádlott az I.r. vádlottat felbujtotta volna, tehát, hogy szándékosan rávette volna a II.r. vádlott az I.r. vádlottat, hogy az ő érdekében megnézzon valamint a rendszerben. Erre figyelemmel pedig bűncselekmény hiányában történő felmentésnek van helye. Másodlagos indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy a védenca terhére megállapított bűncselekmény egyébként sem olyan súlyú, hogy azért büntetést kellene kiszabni, elegendő intézkedés alkalmazása is.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában úgy nyilatkozott, hogy nem érdemel olyan súlyos büntetést a cselekményéért, hogy az utcára kerüljön, ezért annak mérséklését kérte.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában előadta, hogy senkit sem kért meg arra, hogy neki megnézzon valamit a rendőrségi nyilvántartásban. Ő csak az ügye eladójának a nevére volt kíváncsi. Úgy nyilatkozott, hogy utólag, már tudja, hogy arra a rendőrségre kellett volna bemennie, ahol a feljelentést tették ellene.

Az I.r. és II.r. vádlott, valamint a védőik által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Az elsőfokú bíróság a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az I.r. vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni. A nyomozás során tett vallomásában tagadta, hogy magatartásával bűncselekményt követett volna el, vallomása azonban részben ténybeli beismerő vallomásnak tekinthető. A II.r. vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, illetve azt, hogy a kifejtett magatartás bűncselekménynek minősülne, vallomásai azonban ténybeli beismerésnek tekinthetők. A törvényszék katonai tanácsa ítélete 3. oldal utolsó bekezdésétől a 7. oldal közepéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus meggyőző magyarázatát adta annak, hogy az I.r. és II.r. vádlottak tagadó tartalmú nyilatkozatával szemben a tényállást miért ténybeli beismerést tartalmazó vallomásaikra, a tárgyaláson ismertetésre került okirati bizonyítékokra, és az iratismertetés keretében a bizonyítás tárgyává tett titkos információgyűjtés során rögzített lehallgatási anyagról készült feljegyzésre alapozta. Helytállóan foglalt állást az elsőfokú katonai tanács abban a kérdésben is, hogy a titkos információgyűjtés során rögzített hanganyag a büntetőeljárás során törvényes bizonyítékként felhasználható.

A másodfokú katonai tanács a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást a 3. oldal 4. bekezdésében annyiban helyesbíti, hogy: Az 1994. évi XXXIV. tv. 80.§ (1) és (2) bekezdéseire, valamint a 23/2013. ORFK utasítás 29-31. és 55. pontjaira történő utalást, mint megszegett szabályokra történő hivatkozást mellőzi, mert ezek a rendelkezések nem relevánsak az I.r. vádlott magatartása szempontjából.

Az elsőfokú bíróság által rögzített, és a másodfokú bíróság által ekként helyesbített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottaknak és a védőiknek a felmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, alapvetően helyes a cselekményeik jogi minősítése is. A Központi Nyomozó Főügyészség B-i Regionális Osztálya a vádlottakat a Btk.305.§ a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetével vádolta, a II.r. vádlottat, mint felbujtót. A törvényszék katonai tanácsa a vádlottak bűnösségét nem csupán a Btk.305.§ a) pontjába ütközően, hanem a c) pontba ütközően is megállapította.

A Btk.305.§ -ban írt hivatali visszaélést az a hivatalos személy követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen a) hivatali kötelességét megszegi, b) hivatali hatáskörét túllépi vagy c) hivatali helyzetével egyébként visszaél. Nem kétséges, hogy az I.r. vádlott a történeti tényállásban írt magatartásával a rá vonatkozó rendelkezéseket is megszegte, ezeket a megszegett szabályokat tartalmazza a történeti tényállás utolsó bekezdése. A vádlotti magatartások azonban mégis a hivatali helyzetével egyébként visszaél fordulat szerint minősülnek, mert a tényállásban írt cselekmény a hivatalos minőséghez kapcsolódó jogosítványok társadalmi rendeltetésükkel ellentétes gyakorlását jelenti, és ez felel meg leginkább a vádlotti magatartásnak. Az I.r. vádlottnak ugyanis megvolt a jogosultsága arra, hogy a Robotzsaru számítógépes informatikai rendszerbe belépjen, azt használja, azonban nem volt olyan ügye amelyben jogszerűen nézhetett meg a II.r. vádlottra vonatkozó adatokat, azt tehát a jogosultsággal visszaélve, személyes érdekből, a II.r. vádlott érdekében és javára tette.

Nem fogadható el a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának a Btk.305.§ a) pontja tekintetében tett azon hivatkozása, hogy a bűncselekmény ezen fordulata azzal valósult meg, hogy az I.r. vádlott a II.r. vádlott által történt megkeresése kapcsán keletkezett jelentési kötelezettségét elmulasztotta. A vádirati tényállás ilyen adatot nem tartalmaz.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és ... I.r. és ... II.r. vádlottak hivatali bűncselekményét a Btk.305.§ c) pontja szerinti hivatali visszaélés büntetnének minősítette, melyet a II.r. vádlott felbujtóként követett el. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írt jogi indoklást azzal egészíti ki, hogy az I.r. vádlott a Btk.459.§ (1) bekezdés 11./k. pontja alapján minősül hivatalos személynek.

Az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések alaposak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel mindkét vádlott esetében a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. Megállapítható azonban, hogy túlzottan súlyos büntetés került kiszabásra mindkét vádlottal szemben. Sem a vádlottak előélete, sem a cselekmény tárgyi súlya nem indokolta az I.r. vádlottal szemben próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés és lefokozás, valamint a II.r. vádlottal szemben próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés kiszabását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú tárgyaláson eljáró katonai ügyész büntetési indítványa tekinthető arányosnak a cselekmény tárgyi súlyával és a vádlottak alanyi bűnösségének fokával. Ezért a másodfokú bíróság az I.r. és II.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést a Btk.33.§ (4) bekezdése, valamint az 50. § (1) és (3) bekezdései alkalmazásával 150 - 150 napi tétel, napi tételenként 1.000,- - 1.000,- ft pénzbüntetésre enyhítette. A Btk.51.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

Az ítéltábla katonai tanácsának álláspontja szerint az I.r. vádlott épp a cselekménye tárgyi súlyára figyelemmel nem vált méltatlanná a rendfokozat viselésére, ezért vele szemben a lefokozás katonai büntetés alkalmazását mellőzte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I.r. és II.r. vádlottakkal szemben a másodfokú ítéletben írt enyhébb büntetések is megfelelően szolgálják a Btk.79.§-ban írt büntetési célokat.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. szeptember hó 16.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.  
a tanács elnöke

. Mészáros László hb. ezredes sk.  
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.  
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete ... I.r. és ... II.r. vádlottak tekintetében  
a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2016. szeptember 16.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.  
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

Iván Erika  
bírószági ügyintéző